

Vuoden 2014 tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen johdosta annetut selvitykset

2.1. Toiminnallisten tavoitteiden asettaminen ja niiden arviointi

Tarkastuslautakunta katsoo, että kaupunginhallituksen tuloskortin sijaan valtuuston tulisi ottaa käyttöön oma tavoitekortti, jossa on oltava organisaation läpimenevät keskeiset strategiset ja mitattavat tavoitteet. Nämä tavoitteet kukin lautakunta sitten toteuttaa omissa päätöksissään.

Vastine: Kaupunginhallitus valmistelee vuodelle 2016 valtuustolle omat tavoitekortit, joista johdetaan kaupunginhallituksen ja palvelualueiden strategiset tavoitteet, keskeiset keinot sekä mittarit ja tavoitetasot.

Vastuutaho on kaupunginjohtaja.

2.2. Kokonaistaloudellisten tavoitteiden toteutuminen

2.2.2. Talousarvion rakenne ja noudattaminen

Talousarvion rakenne ja sitovuustaso

Tarkastuslautakunnan arvion mukaan talousarvion valtuustoon nähden sitovien määrärahojen hyväksyminen nykyistä pienempinä kokonaisuuksina parantaisi valtuuston edellytyksiä ohjata yksilöidymmin kaupungin toimintaa ja taloutta sekä valvoa talousarvion määrärahojen toteutumista.

Vastine: Vuoden 2016 talousarvio valmistellaan siten, että sitovuustaso on lautakunta, netto.

Vastuutaho on henkilöstö- ja talouspäällikkö.

Tilivelvollisten määrittely

Salon kaupungissa ei ole määriteltäviä tilivelvollisia johtavia viranhaltijoita. Kaupungissa tulee määrittellä tilivelvolliset johtavat viranhaltijat.

Vastine: Tilivelvolliset johtavat viranhaltijat tullaan määrittelemään vuoden 2015 aikana.

Vastuutaho on henkilöstö- ja talouspäällikkö.

Talousarvion käyttösuunnitelma

Tarkastuslautakunnan arvion mukaan käyttösuunnitelman määrittelyä ei kaikkien hallintokuntien osalta toteuteta tarkoituksenmukaisesti, vaan esim. käyttösuunnitelman sisältö on hyväksytty lähes yhdenmukaisena valtuuston hyväksymän talousarvion kanssa.

Vastine: Talousarvio valmistellaan Budnet-ohjelmalla. Määrärahat budjetoidaan alamomenteille eli hyvin tarkalle tasolle. Suurin osa budjetin laatijoista pystyy suunnittelemaan käyttösuunnitelman jo budjetoinnin yhteydessä. Tavoitteena on, että budjetointi tapahtuisi karkeammalla tasolla ja käyttösuunnitelmat tehtäisiin lautakuntien tammikuun kokouksissa.

Vastuutahona ovat toimielinten esittelijät.

2.3. Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

2.3.1. Yleishallinto

Kaupungin taloudellinen tilanne on kiristynyt. Kriisikuntamittareilla arvioiden talouden liikkumavara on hyvin pieni. Talouden sopeuttamiseksi päätetyt toimenpiteet tulee panna tehokkaasti täytäntöön. Sopeuttamistoimien vaikutusten seurantaan tulee luoda järjestelmällinen raportointimenettely. Kaupunginhallituksella tulee olla talouden tilanteesta ja kehityksestä kaiken aikaa hyvä tilannekuva.

Vastine: Talousarvion toteutumista seurataan hallituksen kuukausiraportissa monin eri mittarein. Näistä yhdessä analyysin kanssa syntyy kokonaiskuva kaupungin talouden tilasta. Sopeuttamistoimien täytäntöönpanoa ei ole erityisesti seurattu. Joka toinen hallituksen kuukausiraportti on ns. laaja raportti, jossa toimialat raportoivat omasta toiminnastaan ja talousarvionsa toteutumisesta. Sopeuttamispäätöksen toimenpiteet on otettu ja otetaan huomioon talousarviota laadittaessa. Jatkossa niiden toteutumista seurataan ja niistä raportoidaan kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle.

Vastuutahona toimivat apulaiskaupunginjohtaja ja palvelupäälliköt.

2.3.2. Hyvinvointipalvelut

Sosiaalityön ennaltaehkäiseviin vaikutuksiin pyrkivää työtä on kehitettävä edelleen. Aikuissosiaalityössä on kiinnitettävä huomiota toimeentulotuen käsittelyaikojen säännöstenmukaisuuden noudattamiseen. Lastensuojelun kustannusten hallitsemiseksi tulee kiinnittää huomiota tarkoituksenmukaisiin tukitoimenpiteisiin.

Vastine: Sosiaalihuoltolaki on siirtänyt palveluiden painopostettää ennalta ehkäiseviin palveluihin. Salossa on kevästä 2015 toiminut perhetyön ohjaaja, joka vastaa varhaisen perhetyön ja lapsiperheiden kotipalvelun alueesta. Lisäresurssina saatiin myös lapsiperheiden kotipalveluun kolme perhetyöntekijää. Em. neljä vakanssia ovat määräaikaisia vuoden 2016 loppuun, jona aikana toiminnan vaikutuksia voidaan jonkin verran arvioida. Sosiaalihuoltolain mukaista palvelutarpeen arviointiprosessia ja moniammatillista yhteistyötä on rakennettu.

Aikuissosiaalityöhön on perustettu aluehallintoviraston 15.4.2014 antaman määräyksen jälkeen kaksi määräaikaista etuuskäsittelijän virkaa, joista toinen etuuskäsittelijä aloitti vuonna 2014 ja toinen tammikuussa 2015. Vuonna 2014 tehtiin jonkin verran ylitöitä käsittelyajoissa pysymiseksi. Vuosina 2013-2014 lähes 20% hakemuksista käsiteltiin myöhässä. Ajalla 1.9.2014-28.2.2015 ja ajalla 1.3-1.9.2015 määräjän ylittäviä hakemuksia oli alle 3%, joten kehitystä myönteiseen suuntaan on tapahtunut.

Vuonna 2015 on palkattu kesälomansijainen käsittelemään ensisijaisesti opiskelijoiden toimeentulotukihakemuksia. Lisäksi etuuskäsittelyn valmistelutehtäviin on palkattu 1-2 työntekijää palkkatuella ja hakemusten vireillepanoprosessia on kehitetty.

Lastensuojelun kustannuksia pitää korkealla edellisten vuosien ”sijoitusvelka”, vaikka myös huostaanottojen purkamisia on tehty. Tämän vuoden sijoitusmäärät eivät ennusta nopeaa muutosta tulevallekaan vuodelle. Lastensuojelussa on kartoitettu erityisesti ostopalveluja saavien asiakkaiden tilanteita ja ostopalvelujen myöntämiselle on laadittu ohjaavia kriteeristöjä, sekä vahvistettu työntekijöiden kustannustietoisuutta.

Vastuutahona on palvelupäällikkö.

2.3.3. Kaupunkikehityspalvelut

Kaupungin kiinteistökanta tulee pitää hyvässä kunnossa, erityistä huomiota on kiinnitettävä ennakoivaan kunnossapitoon (sisäilmaongelmat).

Vastine: Tarkastuslautakunnan toteamuksen kanssa olemme samaa mieltä, kiinteistökanta tulee pitää hyvässä kunnossa. Ennakoivaan kunnossapitoon tullaan kiinnittämään vastaisuudessa entistä enemmän huomiota. Sähköisen huoltokirjan hankinta tukee tätä tavoitetta. Vuosikorjauksiin myönnetyt määrärahat ovat pienentyneet vuosittain kuntaliitoksesta 2009 lähtien aina viime vuoteen asti. Tälle vuodelle, 2015, määrärahaa saatiin hieman nostettua ja vastaisuudessa suunnan tulee olla sama – rakennukset vaativat myös korjauksia. Olemassa oleviin sisäilmaongelmiin ei välttämättä ole syynä ennakoiva kunnossapito tai sen heikkous vaan ongelmien syntyyn vaikuttavat monet eri tekijät: kuten mm. rakennusten rakennusaikainen rakentamistapa, rakennuksen käyttötarkoituksen muutos, työn mielekkyys, liika työ, asiakkaat jne.

Vastuutaho palvelupäällikkö.

2.3.7. Kaupunkikonsernin tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin talousarviossa on asetettava toiminnalliset tavoitteet konsernijohdolle ja keskeisille tytäryhteisöille. Nämä tavoitteet on erotettava kaupungin oman organisaation sitovista tavoitteista. Kaupungin konserniohje on saatettava ajan tasalle.

Vastine: Kaupunginhallituksen tulokorttiin otetaan jatkossa ainakin konsernitaloutta koskevat tavoitteet. Konserniohje saatetaan ajan tasalle, kun Kuntaliiton asettama työryhmä on julkaissut uudet suosituksensa konserniohjeista ja omistajaohjauksesta.

Vastuutaho on henkilöstö- ja talouspäällikkö.

3. HENKILÖSTÖASIAT

Kaupungin viroista ja työsuhteista (vakanssit) tulee hallinnon käytössä olla yhtenäiset tiedot. Kaupungin oman taloushallinnon ja palkanlaskentapalveluja tuottavan ulkopuolisen toimijan käytössä olevat vakanssiedot tulee olla keskenään yhteneväiset.

Vastine: Tämä tavoiteltava tila toteutetaan, kun otetaan käyttöön uusi HR-ohjelmisto. Käyttöönottoprojekti alkaa vuonna 2016 ja tuotantokäyttö 2017.

Vastuutaho on henkilöstö- ja talouspäällikkö.

Salon kaupungissa ei ole tehty nimenomaista päätöstä siitä, ketkä ovat johtavassa ja itsenäisessä asemassa. Koska kyseessä on työaikalain soveltamisen kannalta keskeinen kannanotto, on asian valmistelua päätöksentekoa varten perusteltua edelleen kiirehtiä.

Vastine: Valmistelu johtavassa ja itsenäisessä asemassa olevien määrittämiseksi on jo käynnistetty tva-prosessin osana.

Vastuutaho on henkilöstöpäällikkö.

4. HALLINNON JA TALOUDEN KEHITTÄMINEN

4.1. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta osana kaupungin johtamista

Kaupungin sisäisen valvonnan kehittämiseen tulee kiinnittää huomiota. Esimiesasemassa olevien tulee tuntee sisäisen valvonnan ohjeiden sisältö ja noudattaa sen määräyksiä. Tarvittaessa ohjeiden sisällöstä ja noudattamisesta tulee antaa esimiehille ohjausta ja järjestää koulutusta.

Vastine: Sisäisen valvonnan ohjeet ovat olemassa. Esimiesten osaamista kartoitetaan kyselyn avulla 2015. Koulutusohjelmia käynnistetään vuonna 2016. Sisäiseen valvontaan liittyvät puutteet otetaan silloin huomioon.

Kokonaisvaltainen riskienkartoitus muodostaa riskienhallinnan perustan ja on olennainen osa sisäistä valvontaa. Riskien kartoittamiseen tulee varata riittävästi resursseja ja se tulee saattaa päätökseen mahdollisimman nopeasti.

Vastine: Vuonna 2014 on perustettu riskienhallintatyöryhmä. Riskien kartoitukseen ja valvontaan liittyvä työ on aloitettu.

Vastuutaho on henkilöstö- ja talouspäällikkö.

4.4. Kaupungin talous tulevaisuudessa

Ilman talouden tasapainottamistoimenpiteiden täytäntöönpanoa tulevien vuosien tulosten kääntäminen ylijäämäiseksi on vaikeaa. Talouden sopeuttamispäätösten täytäntöönpanon seuranta varten tulee luoda kaikki hallinnonalat kattava raportointimenettely.

Uusien raportointijärjestelmien suunnittelu ja hankkiminen ei ole tarkoituksenmukaista nykyisten ohjelmien käytössä ollessa. Käytössä ei myöskään ole ollut henkilöstövoimavaroja. Uusien taloudenohjaus – ohjelmistojen käyttöönottoprojekti alkaa vuonna 2016. Tässä yhteydessä on tarkoitus panostaa raportoinnin kehittämiseen. Vastuutaho on henkilöstö- ja talouspäällikkö.